

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 09 0 K 027292 18 Kž 16

Sarajevo, 23.10.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Sonje Radošević kao predsjednice vijeća, Ismete Mujanović i mr Božidarke Dodik kao članova vijeća, uz sudjelovanje S.H. kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog S.S., zbog krivičnih djela Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa iz člana 336. stav 2., u vezi sa članom 332. stav 1. i Neukazivanje pomoći osobi ozlijeđenoj u prometnoj nezgodi iz člana 337. stav 1., sve u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branitelja optuženog S.S., izjavljenoj protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 027292 18 Kv 15 od 15.10.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 23.10.2018. godine donio je

R J E Š E N J E

Žalba branitelja optuženog S.S., izjavljena protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 027292 18 Kv 15 od 15.10.2018. godine, odbija se kao neosnovana.

O B R A Z L O Ž E N J E

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 027292 18 Kv 15 od 15.10.2018. godine prema optuženom S.S., nakon izricanja prvostepene presude kojom je oglašen krivim zbog krivičnih djela Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa iz člana 336. stav 2., u vezi sa članom 332. stav 1. i Neukazivanje pomoći osobi ozlijeđenoj u prometnoj nezgodi iz člana 337. stav 1., sve u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) i osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 14 (četnaest) godina i 6 (šest) mjeseci, produžen je pritvor poslije izricanja presude koji, po tom rješenju, može trajati najduže devet (9) mjeseci ili do druge odluke suda. Pritvor optuženom je produžen na osnovu člana 152. stav 1. i 3., u vezi sa članom 302. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH).

Protiv navedenog rješenja žalbu je izjavio branitelj optuženog S.S., advokat iz U žalbi navodi da prvostepeno rješenje pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene odredaba ZKP FBiH s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijano rješenje preinači na način da se optuženom S.S. ukine pritvor, te da mu se, shodno odredbama ZKP FBiH, izrekne adekvatna mjera zabrane.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. u vezi sa članom 338. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pobijajući prvostepeno rješenje branitelj optuženog u žalbi navodi da je u obrazloženju pobijanog rješenja prvostepeni sud naveo da je cijenio samo ličnost učinioca, a da je propustio cijeniti okolnosti vezane za izvršenje krivičnih djela, kao i to da li je i zbog čega uopće neophodno radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka optuženom produžiti pritvor. Kako su to odlučne činjenice koje sud nije obrazložio u nedostatku tih razloga, kako branitelj optuženog navodi u žalbi, učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH koja zahtjeva ukidanje pobijanog rješenja.

Ovim žalbenim navodima branitelja optuženog se, po ocjeni ovog suda, ne dovodi u pitanje zakonitost pobijanog rješenja.

Naime, odredbom člana 152. stav 1. ZKP FBiH je propisano da, kad izrekne presudu na kaznu zatvora, sud može optuženom odrediti odnosno produžiti pritvor ako je to neophodno radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka, uzimajući u obzir sve okolnosti vezane za izvršenje krivičnog djela odnosno ličnost optuženog. Iz ove zakonske odredbe, suprotno stavu branitelja optuženog, ne proizilazi da se zaključak o neophodnosti određivanja odnosno produženja pritvora radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka mora zasnivati i na okolnostima vezanim za izvršenje krivičnog djela i okolnostima koje su vezane za ličnost učinitelja, nego je dovoljno utvrditi da na takav zaključak ukazuju jedne ili druge okolnosti. Prvostepeni sud je u obrazloženju pobijanog rješenja naveo određene i konkretne okolnosti koje su vezane za ličnost učinitelja i dao jasne i dovoljne razloge za svoj zaključak o neophodnosti produženja pritvora optuženom radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka u smislu navedene zakonske odredbe. Stoga se neosnovano u žalbi branitelja optuženog tvrdi da zbog propusta prvostepenog suda da cijeni okolnosti vezane za izvršenje krivičnog djela pobijano rješenje ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Pobijajući prvostepeno rješenje branitelj optuženog u žalbi navodi da odbrana smatra da ne postoje uvjeti propisani odredbom člana 152. stav 1. ZKP FBiH da se optuženom produži pritvor. U vezi sa tim, branitelj u žalbi navodi da je prvostepeni sud, unatoč nepostojanju pravosnažne osuđujuće presude optuženog tretirao kao učinioca krivičnih djela, iako to još nije dokazano, te je na taj način, prejudicirajući krivnju optuženog, sud grubo prekršio njegovo Ustavom zagarantovano pravo da se smatra nevinim dok se pravosnažnom presudom ne dokaže suprotno, kao i odredbu člana 3. stav 1. ZKP FBiH, te u konačnici i član 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP).

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog nisu osnovani. Najprije, prvostepeni sud je u konkretnom predmetu cijenio okolnosti koje su, shodno odredbi člana 152. stav 1. ZKP FBiH, relevantne za donošenje zaključka o neophodnosti pritvora optuženom radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka nakon izricanja prvostepene presude. Iz razloga datih u obrazloženju pobijanog rješenja slijedi da prvostepeni sud nije smatrao da je optuženi pravosnažno osuđen za učinjena krivična djela, pa stoga donošenjem pobijanog rješenja nije prejudicirana ni krivnja optuženog, niti je grubo prekršeno pravo optuženog zagarantovano

Ustavom, da se svako smatra nevinim dok se pravosnažnom presudom suprotno ne dokaže. S tim u vezi, neosnovanim se ukazuju žalbeni navodi da je donošenjem pobijanog rješenja došlo do povrede člana 3. stav 1. ZKP FBiH i člana 6. EKLJP.

Neosnovano se u žalbi branitelja optuženog tvrdi da se iz obrazloženja pobijanog rješenja, u kome prvostepeni sud navodi da je u pogledu ličnosti optuženog cijenio da je isti pobjegao sa lica mjesta neposredno nakon inkriminisanog događaja i da je bio nedostupan organima gonjenja, stiče dojam da je u pitanju obligatoran pritvor, iako takav pritvor više ne postoji shodno važećim odredbama ZKP FBiH. Naime, iz obrazloženja pobijanog rješenja jasno proizilazi da je pritvor optuženom produžen na osnovu člana 152. stav 1. ZKP FBiH, tj. zbog toga što je prvostepeni sud našao da je pritvor neophodan radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka. Pri tome je prvostepeni sud sasvim određeno naveo na osnovu kojih okolnosti je došao do takvog zaključka cijeneći okolnosti koje su vezane za ličnost optuženog, a imajući u vidu i krivična djela za koje je optuženi prvostepenom presudom oglašen krivim. Tako je prvostepeni sud naveo, ne samo da je optuženi pobjegao sa lica mjesta nakon inkriminisanog događaja i da je bio nedostupan organima gonjenja, kako branitelj optuženog navodi u žalbi, nego i da je optuženi nakon saobraćajne nezgode već dana 11.10.2016. godine u jutarnjim satima, oko 6,00 sati, napustio Bosnu i Hercegovinu i otišao u Republiku..., da je prešao granični prijelaz iako su prije toga bile upućene obavijesti svim policijskim agencijama, kao i Graničnoj policiji BiH na pažnju radi identifikacije optuženog S.S., da je na osnovu međunarodne tzv. „crvene“ potjernice koja je raspisana od strane tog suda naredbom od 12.10.2016. godine lišen slobode. Cijeneći sve navedeno, prvostepeni sud zaključuje da okolnosti da je optuženi uspješno prešao državnu granicu Bosne i Hercegovine u roku od nekoliko sati od izvršenog krivičnog djela, da se nije vratio svojevrijedno, nego tek nakon lišenja slobode i postupka ekstradicije, sve to ukazuje na izrazitu odlučnost i spremnost optuženog da bjekstvom izbjegne krivično gonjenje i da sve to predstavljaju okolnosti koje ukazuju da bi optuženi puštanjem na slobodu ometao dalji tok krivičnog postupka. Dakle, iz razloga datih u pobijanom rješenju ne proizilazi da je prvostepeni sud u konkretnom slučaju pritvor smatrao obligatornim, kako se neargumentirano navodi u žalbi. I po ocijeni ovog suda, u pobijanom rješenju prvostepeni sud je dao jasne i dovoljne razloge za zaključak o neophodnosti produženja pritvora optuženom radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka i nakon izricanja presude na kaznu zatvora.

Neosnovano se u žalbi branitelja tvrdi da donošenjem pobijanog rješenja „sud čini još jednu pogrešku u primjeni mjere pritvora nakon izricanja prvostepene presude“, jer je jasno da je završetkom glavnog pretresa i donošenja prvostepene presude kojom se optuženi oglašava krivim i kome se izriče kazna zatvora završen jedan stadijum glavnog krivičnog postupka i da time prestaju da se primjenjuju razlozi za pritvor predviđeni u članu 146. ZKP FBiH koji se odnose na prethodni postupak. Najprije, pobijanim rješenjem je optuženom produžen pritvor na osnovu člana 152. stav 1. ZKP FBiH, a ne na osnovu člana 146. ZKP FBiH, kako se ukazuje žalbom. Nadalje, budući da je pobijano rješenje doneseno nakon izricanja prvostepene presude i da predmetni krivični postupak još nije pravosnažno okončan, onda to što je završen jedan stadij krivičnog postupka, kako branitelj optuženog navodi u žalbi, ne isključuje mogućnost da okolnosti na osnovu kojih se određuje ili produžava pritvor i iz nekog od osnova iz člana 146. tačka a) do d) ZKP FBiH budu osnov i za zaključak o daljem postojanju razloga za pritvor u smislu člana 152. stav 1. ZKP FBiH.

Pravilnost takvog zaključka ne dovodi se u pitanje ni navodima u žalbi branitelja optuženog da je odredbu člana 152. stav 1. ZKP FBiH valjalo tumačiti ekstenzivno, te prilikom primjene u praksi pored okolnosti vezanih za izvršenje krivičnog djela, kao i okolnosti koje se tiču ličnosti učinitelja, razmotriti i osnove iz člana 146. stav 1. tačka a), c) i d) ZKP FBiH, ali i sve druge činjenice i okolnosti koje se mogu podvesti pod zakonski pojam okolnosti vezanih za izvršenje krivičnih djela, odnosno okolnosti vezanih za ličnost učinitelja. Prvostepeni sud je u razlozima pobijanog rješenja (strana 2. i 3. pasus 1. i 2.) naveo konkretne okolnosti vezane za ličnost učinitelja, koje navodima u žalbi branitelja nisu dovedene u pitanje. Te okolnosti, i po ocjeni ovog suda, ukazuju da je pomenuti zaključak prvostepenog suda o produženju mjere pritvora optuženom imao realno utemeljenje.

Budući da je prvostepeni sud naveo konkretne okolnosti na kojima temelji svoj zaključak o neophodnosti produženja pritvora optuženom nakon izricanja presude na kaznu zatvora, nisu osnovani neargumentirani navodi u žalbi branitelja da je sud pored nesporne činjenice da postoji prvostepena presuda kojom je optuženi oglašen krivim morao cijeliti i niz drugih okolnosti na osnovu kojih je moguće utvrditi da li je optuženom S.S. zaista neophodno produžiti pritvor radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka. Ovo tim prije što se ni u žalbi branitelja optuženog ne iznose konkretne okolnosti koje prvostepeni sud nije uzeo u obzir a koje bi, eventualno, mogle biti od značaja pri donošenju pobijanog rješenja.

Branitelj optuženog u žalbi navodi da pobijano rješenje sadrži samo formalnu, a ne suštinsku ocjenu eventualne primjene mjera zabrane umjesto produženja pritvora optuženom i da je prvostepeni sud samo paušalno naveo da je razmotrio mogućnost izricanja blažih mjera. Međutim, zaključak da se u konkretnom predmetu svrha pritvora ne bi mogla ostvariti primjenom neke blaže mjere, prvostepeni sud je temeljio na okolnostima koje se tiču prirode i težine krivičnih djela koja se optuženom stavljaju na teret i za koja je osuđen nepravomoćnom presudom na kaznu zatvora, okolnostima koje su vezane za ličnost optuženog te činjenici da je pobjegao sa lica mjesta nakon počinjenja krivičnih djela za koja je oglašen krivim. Stoga se neosnovanim ukazuju navodi branitelja u žalbi da je prvostepeni sud samo paušalno naveo da je razmotrio mogućnost izricanja blažih mjera.

Neosnovano se u žalbi branitelja tvrdi da je prilikom odlučivanja o blažim mjerama prvostepeni sud proizvoljno primijenio procesno pravo obzirom da Zakon o krivičnom postupku nigdje ne navodi da se mjerama zabrane može zamijeniti mjera pritvora, samo ukoliko se radi o lakšim krivičnim djelima i sa blaže zaprijećenim kaznama. Iz obrazloženja pobijanog rješenja jasno proizilazi da se zaključak prvostepenog suda o tome da se blažim mjerama zabrane ne bi mogla ostvariti svrha pritvora u konkretnom slučaju ne temelji samo na prirodi i težini krivičnih djela za koje je optuženi oglašen krivim niti se u prvostepenom rješenju navodi da je prvostepeni sud smatrao da se mjerama zabrane može zamijeniti mjera pritvora samo ukoliko se radi o lakšim krivičnim djelima, odnosno blažim zaprijećenim kaznama. Iz obrazloženja pobijanog rješenja slijedi da je prvostepeni sud, pri ocjeni da li su ispunjeni uvjeti da se optuženom produži pritvor i nakon izricanja presude kojom je osuđen na kaznu zatvora, naveo i cijelio konkretne okolnosti koje su vezane za ličnost optuženog, na osnovu čega je zaključio da se mjerama zabrane ne bi mogla postići svrha kao i mjerom pritvora. Stoga pomenuti žalbeni navodi branitelja optuženog kojima ukazuje na proizvoljnu primjenu procesnog prava ne dovode u pitanje pravilnost pobijanog rješenja.

Kako je prvostepeni sud dao konkretne razloge za zaključak da se blažim mjerama ne bi mogla ostvariti svrha pritvora, pravilnost pobijanog rješenja ne dovodi se u pitanje navodima u žalbi branitelja kojima se ukazuje na stavove zauzete u odluci Ustavnog suda broj AP-4534/15 od 17.02.2016. godine, te odluku u predmetu ...

S obzirom da je u konkretnom predmetu prvostepeni sud dao jasne i dovoljne razloge zašto nalazi da je optuženom S.S. neophodno produženje pritvora i da se mjera pritvora ne bi mogla ostvariti blažim mjerama zabrane, ovaj sud nalazi da ni trajanje pritvora optuženom ne može biti osnov za zaključak da produženje pritvora optuženom nakon izricanja prvostepene presude nije neophodno. Stoga ovaj sud nalazi neosnovanim žalbene tvrdnje branitelja optuženog da su produženjem pritvora optuženom grubo prekršene odredbe EKLJP, Ustava BiH i ZKP FBiH.

Iz navedenih razloga je ovaj sud, na osnovu člana 337. stav 3. ZKP FBiH, donio rješenje kojim je žalbu branitelja optuženog S.S. odbio kao neosnovanu.

Zapisničar
S.H.,s.r.

Predsjednica vijeća
Sonja Radošević,s.r.